

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-01-17

Vår referens

Roger Knutas
Utvecklingssamordnare
Roger.Knutas@malmo.se

Remiss angående Remiss Försvarsdepartementet - Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65), STK-2024-1561

TN-2024-2500

Sammanfattning

Kommuner och regioner har ett omfattande och väsentligt ansvar i fråga om fredstida krisberedskap och civilt försvar. Utredningen bedömer att den nuvarande regleringen i *Lagen om extraordinära händelser* (LEH) inte ställer de krav som i dag bör ställas på kommuner och regioner inför främst mycket omfattande och svårartade fredstida krissituationer eller om det blir krig i Sverige.

Mot denna bakgrund föreslår utredningen att en ny lag ska ersätta nuvarande *Lag om extraordinära händelser* (LEH) som styr beredskapsarbetet i Sverige. Den nya lagen föreslås betecknas *Lagen om kommuners och regioners grundläggande beredskap inför fredstida krissituationer och höjd beredskap* (LKRB).

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta

att ställa sig positiva till förslaget i remissen om ny lagstiftning avseende krisberedskap, samt

att godkänna förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65)
- G-Tjänsteskrivelse TN 250128 - Remiss angående Remiss Försvarsdepartementet - Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65)

- Förslag till yttrande TN 250128 - Remiss angående Remiss
Försvarsdepartementet - Kommuners och regioners grundläggande beredskap
inför kris och krig (SOU 2024:65)

Beslutsplanering

Tekniska nämnden 2025-01-28

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Tekniska nämnden har möjlighet att komma med synpunkter på remissen avseende förslag på ny lagstiftning kring Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig.

Förvaltningen har sammanställt bakgrund och synpunkter i bifogat yttrande. Förvaltningen ställer sig generellt positiva till förslaget. Dock är svårt att säga vad den nya lagen innebär för förändringar och nya uppgifter inom tekniska nämnden och fastighets- och gatukontorets beredskapsarbete då nämndens ansvarsområden inte pekas ut specifikt.

Bakgrund

Om utredningens uppdrag och utgångspunkter

Utredningens uppdrag har sin bakgrund i ett klart försämrat säkerhetspolitiskt läge i Sveriges närområde och i övriga Europa på grund av det anfallskrig som Ryssland inledde mot Ukraina den 24 februari 2022, och som alltjämt pågår.

Till utredningens bakgrund hör också att Sverige och vår omvärld allt oftare drabbas av omfattande och svårartade konsekvenser av klimatförändringar, såsom stormar och orkaner, extrema nederbördsmängder, omfattande översvämningar, stora ras och skred, långvariga värmeböljor, långvarig torka samt stora skogsbränder. Andra typer av fredstida krissituationer av minst lika omfattande och svårartat slag kan exempelvis utgöras av pandemier och epizootier (epidemier bland djur).

Utredningens förslag

Kommuner och regioner har ett omfattande och väsentligt ansvar i fråga om fredstida krisberedskap och civilt försvar. Utredningen bedömer att den nuvarande regleringen i *Lagen om extraordinära händelser* (LEH) inte ställer de krav som i dag bör ställas på kommuner och regioner inför främst mycket omfattande och svårartade fredstida krissituationer eller om det blir krig i Sverige.

Mot denna bakgrund föreslår utredningen att en ny lag ska ersätta nuvarande *Lag om extraordinära händelser* (LEH) som styr beredskapsarbetet i Sverige. Den nya lagen föreslås betecknas *Lagen om kommuners och regioners grundläggande beredskap inför fredstida krissituationer och höjd beredskap* (LKRB). Den nya lagen föreslås kompletteras av

förordningen om kommuners och regioners grundläggande beredskap inför fredstida krissituationer och höjd beredskap (FKRB).

Det övergripande syftet med LKRB

Utredningen föreslår att det övergripande syftet med LKRB ska vara att säkerställa att kommuner och regioner under fredstida krissituationer och höjd beredskap har en ändamålsenlig och likvärdig förmåga att fullgöra sina författningsenliga uppgifter och upprätthålla sina samhällsviktiga verksamheter (grundläggande verksamhetsförmåga). Kommuner och regioner ska därigenom under sådana förhållanden ha en förmåga att värna människors liv och hälsa, upprätthålla grundläggande värden i samhället samt rädda egendom eller miljön.

Nya begrepp

Nya begrepp införs med den nya lagen. *Fredstida krissituation* ersätter i stort det tidigare begreppet *extraordinär händelse* och tillkommer gör även *kvalificerad fredstida krissituation*.

Fredstida krissituation (FK)

- avviker från det normala,
- drabbar många människor, stora delar av samhället eller hotar grundläggande värden,
- innebär en allvarlig störning eller en överhängande risk för en allvarlig störning av viktiga samhällsfunktioner, och
- kräver samordnade och skyndsamma insatser från flera aktörer

Kvalificerad fredstida krissituation (KFK)

- Mycket omfattande och svårartad fredstida krissituation som innebär hög risk för många människors liv och hälsa eller för mycket omfattande skador på egendom eller miljön.

Finansieringsmodell

Enligt utredningen bör staten huvudsakligen genom höjningar av de generella statsbidragen i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen lämna ekonomisk ersättning till kommuner och regioner för de *nya* uppgifter och de *ambitionsökningar* avseende befintliga uppgifter som följer av LKRB.

Ansvariga

Maria Hultin Avdelningschef
Tobias Nilsson Direktör